

23104723

QP CODE: 23104723

Reg No :

Name :

**B.A DEGREE (CBCS) REGULAR/IMPROVEMENT/REAPPEARANCE
EXAMINATIONS, FEBRUARY 2023**

First Semester

B.A Sanskrit Language and Literature Model I Jyothisha

**Complementary Course - SJ1CMT01 - BASIC THEORIES IN THE NYAYA
VAISESHIKA PHILOSOPHIES**

2017 Admission Onwards

D978772B

Time: 3 Hours

Max. Marks : 80

Part A

*Answer any **ten** questions.*

*Each question carries **2** marks.*

1. पृथिव्याः इन्द्रियं किम् ?
2. तैजसं शरीरं कुत्र प्रसिद्धम् ?
3. प्राणः कतिविधः ? के च ते ?
4. पृथक्त्वं कुत्र वर्तते ?
5. स्नेहः कुत्र वर्तते ?
6. शुक्तौ इदं रजतं इति ज्ञानं किम् ?
7. सविकल्पकस्य लक्षणं किम् ?
8. व्याप्तिः का ?
9. उपमिति का ?
10. अपक्षेपणं नाम किम् ?
11. समवायस्य किं लक्षणम् ?
12. अन्योन्याभावस्य लक्षणं किम् ?

(10×2=20)

Part B

Answer any **six** questions.

Each question carries **5** marks.

13. पृथ्वी।
14. पाकजमपाकजम् ।
15. कारणानि ।
16. शब्दम् ।
17. द्रव्यं- गुणं - कर्मः ।
18. सन्निकर्षाः।
19. सुखादिकर्मपर्यन्तानां लक्षणम् ।
20. सपक्षविपक्षपक्षाः।
21. वाक्यार्थज्ञानहेतुः ।

(6×5=30)

Part C

Answer any **two** questions.

Each question carries **15** marks.

22. तर्कसंग्रहदिशा प्रत्यक्षप्रमाणमधिकृत्य उपन्यासमेकमारचयत।
23. अनुभवः द्विविधः। तर्कसंग्रहकारमतम् उपन्यस्यत।
24. इन्द्रियार्थसन्निकर्षोत्पन्नं ज्ञानं प्रत्यक्षम्। तर्कसंग्रहकारेणोक्तं विशदयत।
25. अनुभवलक्षणं तद्भेदाश्च व्याख्यात।

(2×15=30)

